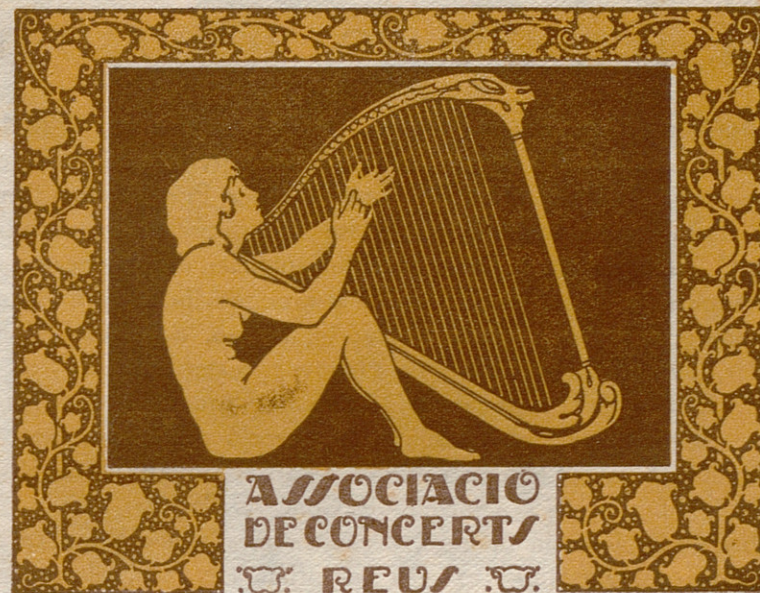

CURS I — 1921 : 1922
CONCERT PRIMER

ALFRED CORTOT
PIANISTA

TEATRE BARTRINA
DIVENDRES 23 DE DESEMBRE DE 1921
A TRES QUARTS DE DEU DEL VESPRE

ALFRED CORTOT

Va néixer a Nyon, Suïssa, de pare francès i mare suïssa, el 26 de Setembre de 1877. Va ésser deixeble del Conservatori de París, tenint per mestres Descombes, Rouquou i Diemer. Primer premi l'any 1896, d'una manera brillantíssima. Desseguida es presentà com solista als Concerts Colonne i Lamoreux, i fou sol·licitat després per nombroses *tournées* durant les quals visità Leipzig, Berlín, Londres, Sant Petersburg, Moscou, Barcelona, Madrid, Bilbao, Brussel·les, Manchester, Liverpool, Francfort, Milà, Gènova, Amsterdam, etc.

Un parèntesi en la seva carrera de virtuós es produeix cap a l'any 1902, per a consagrar-se a tasques de direcció simfònica. Passa a Bayreuth amb aquest objecte i retorna a París on funda la «Société du Festival Lyrique» i la «Société des Concerts Cortot». Dóna gran nombre d'audicions simfòniques, organitza unes memorables representacions del *Tristany* i executa per primera vegada, a la capital francesa *El Capvespre dels Déus* i *Parsifal*. Es nomenat director de l'orquestra de la Societat Nacional.

Però no podia restar per massa temps interrompuda la seva carrera de virtuós, i reclamada de molts llocs la seva presència com a concertista, repren les seves *tournées*, que eixampla fins a l'Amèrica del Nord. (La darrera *tournee* als Estats Units, 1920, es composava inicialment de 40 concerts, i fou ampliada fins a 67).

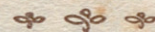
Per altra banda, la seva superior categoria quedà novament consagrada en entrar a formar part del famós trio que juntament amb ell, composaren el nostre Pau Casals i Jacques Thibaud; trio que es presentà novament a París el Juny darrer, constituïnt una de les notes culminants del curs musical.

L'any 1907 és nomenat professor del Conservatori de París, curs superior. Són nombrosos els excel·lents concertistes que han sortit de la seva classe.

so de les campanes i els cants dels sacerdots. La visió desapareix desseguida engolida pel mar indolent. Com requereix aquest somniós assumpte, el caràcter donat a l'obra d'En Debussy, es com una «atmósfera sonora», on apenes s'insinua el dibuix d'una melodia. Per a comprendre aquesta obra (com gaire bé tota l'obra del gran compositor francès) cal situar l'esperit dintre d'aquest ambient especialíssim, en el qual feu Debussy troballes màgiques de sonoritat.

ALBENIZ Gran pianista català, fill de Camprodon, nat l'any 1861, i mort al Balneari de Cambo-les-Bains, l'any 1909, deixà escrites nombroses obres pianístiques, les millors de les quals son inspirades en el folklore ibèric, com la *suite* «Iberia», Cants d'Espanya, i les «Seguidillas» que avui s'executen. També compongué alguna obra per a orquestra, com «Catalonia» i alguna obra pel teatre, entre les quals «Pepita Gimenez». Sobre tot les seves obres per a piano, gaudeixen de renom universal.

LISZT Hem vist com gairebé totes les obres de piano són d'autors que foren ells mateixos grans virtuoses. Això esdevé amb tots els que figuren en el nostre programa, excepte Vivaldi i Debussy, el primer, violinista com hem dit i el segon que no actuava com a veritable «virtuós», encara que fos artista intèrpret ben remarcable.

Liszt fou també un d'ells. S'en parla com d'un del més grans pianistes de tots els temps. Era hongarès i morí l'any 1886, als 75 anys de edat. La seva producció es molt extensa, i les obres de piano hi ocupen un lloc preeminent.

«Rapsodia» es un seguit de cants populars, degudament harmonitzats, forma musical que Liszt tractà amb veritable ma mestra. Únicament artistes de la més alta categoria poden sortir victoriosos en l'execució d'aquestes obres curulles de dificultats.

PROGRAMA

I

CONCERT *da camera* A. VIVALDI.

a Preludi. — b Siciliana. — c Allegro.

ANDANTE, SPIANATO i POLONESA CHOPIN.

II

CARNAVAL, op. 9 SCHUMANN.

Preambul. — Pierrot. — Arlequí. — Vals noble.
— Eusebius. — Florestan. — Coquette. — Rè-
plica. — Papellons. — ASCH SCHA : Lletres
dançants. — Chiarina. — Chopin. — Estrella.
— Reconeixença. — Pantalón i Colombina. —
Vals alemany. — Paganini. — Confidència. —
Passejant. — Pausa. — Marxa dels Confreres
de David contra els filistins.

III

ESTUDI en forma de vals SAINT - SAENS.

BOURREE (mà esquerra sola) SAINT - SAENS.

LA CATEDRAL ENGOLIDA DEBUSSY.

SEGUIDILLAS ALBENIZ.

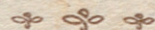
RAPSODIA HONGARESA, núm. 2 .. LISZT.

PIANO PLEYEL

ENVIAT EXPROFÈS PER AL CONCERT

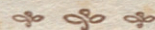
VIVALDI Antoni Vivaldi nasqué a Venècia, l'any 1680, morint a la mateixa ciutat italiana, en 1743. Cèlebre violinista i compositor. Fou ell qui concretà definitivament la forma de concert de violí a sol, amb acompanyament de corda, deixant-ne escrits fins a 24, així com un sens fi d'obres orquestrals, per a trio, violí, etc. Sembla comprovat que el gran J. S. Bach no feu sinó seguir el camí assenyalat per Vivaldi en escriure els seus concerts per a clavicèmbal i orquestra. Les obres de Vivaldi, per la seva sorprenent musicalitat, per la seva exquisida elegància i per la seva valor tècnica, figuren molt sovint en els programes dels grans concerts, al costat de les obres predominants d'altres temps i altres tendències.

L'obra amb què s'inicia el concert d'avui és una transcripció d'un concert d'orquestra, essent de remarcar que en diverses versions que n'havien estat donades anteriorment, s'atribuïa l'obra a Friedmann Bach o al mateix Joan Sebastià Bach, tan és profunda la seva bellesa. La versió que avui ens serà donada està del tot d'acord amb el text de Vivaldi. No és més que en la disposició dels registres, més adaptats als recursos sonors del piano, on resideix la relativa llibertat que s'ha pres l'adaptador.

CHOPIN Fill de Zelazowa-Wola, tocant a Varsovia, nat en 1810 i mort a París, 1849. Chopin és un dels cims culminants de la música, sobre tot, del piano. Gairebé mai el seu nom deixa de figurar en els grans recitals d'aquest instrument, i és en l'interpretació de les seves obres on tots els pianistes posen a prova la seva tècnica i la seva força interpretativa, puix que en les obres del gran compositor polac s'hi reuneixen dificultats d'execució que semblen impossibles de realitzar-se i un sentiment pregoníssim. Sentiment malaltís, un xic depriment, immensament subjugador; gran entre els grans.

La «Gran Polonesa brillant, precedida per un Andante Spianato», és l'obra assenyalada amb el número 22. L'Andante és una de les obres més belles i perfectes de Chopin, i podria classificar-se entre els seus mellors Nocturns, formant un tot separat de la Polonesa que el segueix. Aquesta (escrita amb acompanyament d'orquestra, que mai s'executa per manca d'interès) és una bella mostra del geni potent del tràgic artista, essent de notar que fou escrita cap als seus 20 anys.

SCHUMANN El gran mestre, les obres del qual, plenes de poesia, constitueixen una de les més adorables mostres del suggeriu romanticisme alemany, és nat a Zwickau (Saxe), l'any 1810. Morí a Emden, prop de Bonn, el 1856. La seva producció és extensíssima, figurant-hi simfonies per a orquestra, concerts per a instruments solistes, piano, violí, violoncel, amb orquestra; obres corals, una infinitat de cançons, de lo més bell i profund dintre d'aquesta especialitat; música «da Camera»; trios, quartets, quintets, etc.; i gran nombre d'obres per a piano, entre les quals, «Carnaval», una de les més famoses.

Schumann, sentí un amor anterior al de Clara Wiech; el de Ernestina Fricken, la qui visqué una temporada a Asch, el nom de quin poble, serví d'inspirador a

Schumann per a compondre aquesta obra de petites escenes, segons ell mateix diu en un estudi sobre Liszt publicat en 1840, en la forma següent: «El nom d'un petit poble, on vivia un de mos coneixements musicals, contenia en ses lletres les d'algunes de les notes de la escala, que eren precisament les notes musicals de mon nom. D'aquí nasqué un d'aquells peus forçats que, després de l'exemple d'En Bach, no enclouen cap novitat. Els numeros foren termenats sens interrupció, i l'obra complerta queda llesta per al Carnaval de 1835. Tota ella obeeix a una sèria disposició d'esperit i, reflexa sentiments característics. Mes tard vaig posar títol als diversos numeros que la componen, posant el de *Carnaval* a la Col·lecció».

El caràcter d'aquesta obra es pintoresc, animat, a mena de corrua seguida de persones o de situacions, mostrant cada una especial fesomia, les tretes sobresortints de llur caràcter musical, enquadrat sot en el marc d'una carnavalesca corrandia, d'una festa o d'un ball: com impressions rebudes per un solitari espectador, fix des després en el pentagrama per a fer-les sentir i viurer als demés. La obsesió que en la pensa d'En Schumann exerceix la figura d'Ernestina de Fricken, fa que en tots els numeros (excepció feta del *preambul*) hi apareixi la figura simbòlica d'ella, les notes que tradueixen les lletres del poble on ella havia viscut, lletres que com va dit, son també les úniques musicals del cognom del compositor (A S la *bemol*, C do, H si) com si els dos aimants fonguessin llurs ànimes en aquesta nova coincidència simbòlica.

SAINT-SAËNS Mort repentinament a Argel, el dia 17 del corrent mes de Desembre, a la avençada edat de 86 anys. Fou un dels mes il·lustres noms de la música francesa. Home erudit, tenia guanyada fama com a executant de piano i d'orgue. Vigorós polemicista, deixa escrites bel·les pàgines de crítica musical. Com a compositor, conreua amb èxit tots els gèneres de la composició musical, per lo que son nombroses les seves obres, per a piano, simfòniques, per al teatre, etc. Els seus concerts per a piano són avui ja clàssics, com ho és també entre altres produccions admirablement escrites, la seva Simfonia a l'orgue. Entre les seves obres escrites per al teatre, el «Samsó i Dalila» és la més popular. Però les altres produccions del gran mestre, com «Els Barbaros», «Ascanio», «Dejanire» i «Proserpina», són també plenes d'interès. Com a poemes simfònics es destaquen «Le rouet d'Omphale», «El Diluvi» i la conegudíssima «Dança macabra».

Les dues obres amb que comença la tercera part del programa són ben significatives dintre de la llur especialitat: L'«Estudi en forma de vals», dintre d'uns termes acadèmics, obté una gran aparatositat, i la «Bourrée» (és una antiga forma de dansa que duia aquest nom), evidència fins on arribava la prodigiosa tècnica de l'il·lustre artista. Obres ambdues de dificultats immenses.

DEBUSSY «La Catedral engolida» es una llegenda de Bretanya: Diu que als matins clars d'hivern, quan el mar està transparent, la Catedral d'Ys, que està adormida sota les ones, sorgeix algunes vegades, poc a poc, del fons de l'Oceà, a través dels temps i les edats. S'ou meravellosament el

Durant la Gran Guerra, el Govern el cridà a la Sots-secretaria de Belles Arts per a crear una institució de propaganda artística per l'extranger. Les seves dots de gran artista, culminaren en aquesta tasca, mostrant-se admirable organitzador.

Cortot havia passat per Barcelona; pel Gener de 1904, actuant en companyia de Maria Gay, al Teatre de Novetats. Des d'aquelles tan remotes dates, i amb tot i haver deixat una impressió ben profunda, no havia retornat, malgrat haver passat diverses vegades per Espanya, algunes d'elles amb el Trio Thibaud-Cortot-Casals.

Una suggestiva silueta del gran pianista la trobem en un dels capítols de l'obra de Camille Mauclair: «La Religión de la Musique». Heu's-aquí alguns dels trets prominents:

«Plau-me singularment de Cortot la sensació que dóna d'una completa solitud davant del públic. No estem amb ell;—per ell, no hi ha al concert ningú més que ell sol.

Apareix a l'estrada, saluda d'un moviment ràpid. S'asseu — i des d'aquell instant, resta isolat. Sap de memòria el que va a tocar; però, així que la seva mà ha divulgat els primers acords, heu's-aquí que sembla com si tornés a descobrir la música i restés meravellat de la seva bellesa.

L'instint del virtuós és d'entregar-se; en canvi Cortot mostra un desig obstinat de recobrar-se. En comptes de projectar al damunt nostre la música que executa, la reabsorbeix, la toca per ell, per a posseir-la millor, no per a oferir-nos-la. La música és per ell una amada a la que guarda; una confident a la que implora. Som nosaltres els qui tenim d'anar a ell, puix que ell no farà res per a venir fins a nosaltres.

CURS I — 1921 : 1922
CONCERT PRIMER

ALFRED CORTOT
PIANISTA

TEATRE BARTRINA
DIVENDRES 23 DE DESEMBRE DE 1921
A TRES QUARTS DE DEU DEL VESPRE

A L F R E D C O R T O T

Va néixer a Nyon, Suïssa, de pare francès i mare suïssa, el 26 de Setembre de 1877. Va ésser deixeble del Conservatori de París, tenint per mestres Descombes, Rouquou i Diemer. Primer premi l'any 1896, d'una manera brillantíssima. Desseguida es presentà com solista als Concerts Colonne i Lamoreux, i fou sol·licitat després per nombroses *tournées* durant les quals visità Leipzig, Berlín, Londres, Sant Petersburg, Moscou, Barcelona, Madrid, Bilbao, Brussel·les, Manchester, Liverpool, Francfort, Milà, Gènova, Amsterdam, etc.

Un parèntesi en la seva carrera de virtuós es produeix cap a l'any 1902, per a consagrar-se a tasques de direcció simfònica. Passa a Bayreuth amb aquest objecte i retorna a París on funda la «Société du Festival Lyrique» i la «Société des Concerts Cortot». Dóna gran nombre d'audicions simfòniques, organitza unes memorables representacions del *Tristany* i executa per primera vegada, a la capital francesa *El Capvespre dels Déus* i *Parsifal*. Es nomenat director de l'orquestra de la Societat Nacional.

Però no podia restar per massa temps interrompuda la seva carrera de virtuós, i reclamada de molts llocs la seva presència com a concertista, repren les seves *tournées*, que eixampla fins a l'Amèrica del Nord. (La darrera *tournee* als Estats Units, 1920, es composava inicialment de 40 concerts, i fou ampliada fins a 67).

Per altra banda, la seva superior categoria quedà novament consagrada en entrar a formar part del famós trio que juntament amb ell, composaren el nostre Pau Casals i Jacques Thibaud; trio que es presentà novament a París el Juny darrer, constituïnt una de les notes culminants del curs musical.

L'any 1907 és nomenat professor del Conservatori de París, curs superior. Són nombrosos els excel·lents concertistes que han sortit de la seva classe.

so de les campanes i els cants dels sacerdots. La visió desapareix desseguida engolida pel mar indolent. Com requereix aquest somniós assumpte, el caràcter donat a l'obra d'En Debussy, es com una «atmósfera sonora», on apenes s'insinua el dibuix d'una melodia. Per a comprendre aquesta obra (com gaire bé tota l'obra del gran compositor francès) cal situar l'esperit dintre d'aquest ambient especialíssim, en el qual feu Debussy troballes màgiques de sonoritat.

ALBENIZ Gran pianista català, fill de Camprodon, nat l'any 1861, i mort al Balneari de Cambo-les-Bains, l'any 1909, deixà escrites nombroses obres pianístiques, les millors de les quals són inspirades en el folklore ibèric, com la *suite* «Iberia», Cants d'Espanya, i les «Seguidillas» que avui s'executen. També compongué alguna obra per a orquestra, com «Catalonia» i alguna obra pel teatre, entre les quals «Pepita Gimenez». Sobre tot les seves obres per a piano, gaudeixen de renom universal.

LISZT Hem vist com gairebé totes les obres de piano són d'autors que foren ells mateixos grans virtuósos. Això esdevé amb tots els que figuren en el nostre programa, excepte Vivaldi i Debussy, el primer, violinista com hem dit i el segon que no actuava com a veritable «virtuós», encara que fos artista intèrpret ben remarcable.

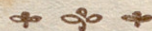
Liszt fou també un d'ells. S'en parla com d'un del més grans pianistes de tots els temps. Era hongarès i morí l'any 1886, als 75 anys de edat. La seva producció es molt extensa, i les obres de piano hi ocupen un lloc preeminent.

«Rapsodia» es un seguit de cants populars, degudament harmonitzats, forma musical que Liszt tractà amb veritable ma mestra. Unicament artistes de la més alta categoria poden sortir victoriosos en l'execució d'aquestes obres curulles de dificultats.

Schumann per a compondre aquesta obra de petites escenes, segons ell mateix diu en un estudi sobre Liszt publicat en 1840, en la forma següent: «El nom d'un petit poble, on vivia un de mos coneixements musicals, contenia en ses lletres les d'algunes de les notes de la escala, que eren precisament les notes musicals de mon nom. D'aquí nasqué un d'aquells peus forçats que, després de l'exemple d'En Bach, no enclouen cap novitat. Els numeros foren termenats sens interrupció, i l'obra complerta queda llesta per al Carnaval de 1835. Tota ella obeeix a una sèria disposició d'esperit i, reflexa sentiments característics. Mes tard vaig posar títol als diversos numeros que la componen, posant el de *Carnaval* a la Col·lecció».

El caràcter d'aquesta obra es pintoresc, animat, a mena de corrua seguida de persones o de situacions, mostrant cada una especial fesomia, les trets sobresortints de llur caràcter musical, enquadrat sot en el marc d'una carnavalesca corrandia, d'una festa o d'un ball: com impressions rebudes per un solitari espectador, fixades després en el pentagrama per a fer-les sentir i viurer als demés. La obsesió que en la pensa d'En Schumann exerceix la figura d'Ernestina de Fricken, fa que en tots els numeros (excepció feta del *preambul*) hi apareixi la figura simbòlica d'ella, les notes que tradueixen les lletres del poble on ella havia viscut, lletres que com va dit, son també les úniques musicals del cognom del compositor (*A S la bemol, C do, H si*) com si els dos aimants fonguessin llurs ànimes en aquesta nova coincidència simbòlica.

SAINT-SAËNS Mort repentinament a Argel, el dia 17 del corrent mes de Desembre, a la avençada edat de 86 anys. Fou un dels mes il·lustres noms de la música francesa. Home erudit, tenia guanyada fama com a executant de piano i d'orgue. Vigorós polemicista, deixa escrites belles pàgines de crítica musical. Com a compositor, conreua amb èxit tots els gèneres de la composició musical, per lo que son nombroses les seves obres, per a piano, simfòniques, per al teatre, etc. Els seus concerts per a piano són avui ja clàssics, com ho és també entre altres produccions admirablement escrites, la seva Simfonia a l'orgue. Entre les seves obres escrites per al teatre, el «Samsó i Dalila» és la més popular. Però les altres produccions del gran mestre, com «Els Barbars», «Ascanio», «Dejanire» i «Proserpina», són també plenes d'interès. Com a poemes simfònics es destaquen «Le rouet d'Omphale», «El Diluvi» i la conegudíssima «Dança macabra».

Les dues obres amb que comença la tercera part del programa són ben significatives dintre de la llur especialitat: L'«Estudi en forma de vals», dintre d'uns termes acadèmics, obté una gran aparatositat, i la «Bourrée» (és una antiga forma de dansa que duia aquest nom), evidència fins on arribava la prodigiosa tècnica de l'il·lustre artista. Obres ambdues de dificultats immenses.

DEBUSSY «La Catedral engolida» es una llegenda de Bretanya: Diu que als matins clars d'hivern, quan el mar està transparent, la Catedral d'Ys, que està adormida sota les ones, sorgeix algunes vegades, poc a poc, del fons de l'Oceà, a través dels temps i les edats. S'ou meravellosament el

Durant la Gran Guerra, el Govern el cridà a la Sots-secretaria de Belles Arts per a crear una institució de propaganda artística per l'extranger. Les seves dots de gran artista, culminaren en aquesta tasca, mostrant-se admirable organitzador.

Cortot havia passat per Barcelona; pel Gener de 1904, actuant en companyia de Maria Gay, al Teatre de Novetats. Des d'aquelles tan remotes dates, i amb tot i haver deixat una impressió ben profunda, no havia retornat, malgrat haver passat diverses vegades per Espanya, algunes d'elles amb el Trio Thibaud-Cortot-Casals.

Una suggestiva silueta del gran pianista la trobem en un dels capítols de l'obra de Camille Maclair: «La Religión de la Musique». Heu's-aquí alguns dels trets prominents:

«Plau-me singularment de Cortot la sensació que dona d'una complerta solitud davant del públic. No estem amb ell;—per ell, no hi ha al concert ningú més que ell sol.

Apareix a l'estrada, saluda d'un moviment ràpid. S'asseu — i des d'aquell instant, resta isolat. Sap de memòria el que va a tocar; però, així que la seva mà ha divulgat els primers acords, heu's-aquí que sembla com si tornés a descobrir la música i restés meravellat de la seva bellesa.

L'instint del virtuós és d'entregar-se; en canvi Cortot mostra un desig obstinat de recobrar-se. En comptes de projectar al damunt nostre la música que executa, la reabsorbeix, la toca per ell, per a posseir-la millor, no per a oferir-nos-la. La música és per ell una amada a la que guarda; una confident a la que implora. Som nosaltres els qui tenim d'anar a ell, puix que ell no farà res per a venir fins a nosaltres.

PROGRAMA

I

CONCERT *da camera* A. VIVALDI.
a Preludi. — b Siciliana. — c Allegro.

ANDANTE, SPIANATO i POLONESA CHOPIN.

II

CARNAVAL, op. 9 SCHUMANN.

Preambul. — Pierrot. — Arlequí. — Vals noble.
— Eusebius. — Florestan. — Coquette. — Rè-
plica. — Papellons. — ASCH SCHA : Lletres
dançants. — Chiarina. — Chopin. — Estrella.
— Reconeixença. — Pantalón i Colombina. —
Vals alemany. — Paganini. — Confidència. —
Passejant. — Pausa. — Marxa dels Confreres
de David contra els filistins.

III

ESTUDI en forma de vals SAINT - SAENS.

BOURREE (mà esquerra sola) SAINT - SAENS.

LA CATEDRAL ENGOLIDA DEBUSSY.

SEGUIDILLAS ALBENIZ.

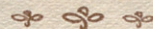
RAPSODIA HONGARESA, núm. 2 .. LISZT.

PIANO PLEYEL

ENVIAT EXPRES PER AL CONCERT

VIVALDI Antoni Vivaldi nasqué a Venècia, l'any 1680, morint a la mateixa ciutat italiana, en 1743. Cèlebre violinista i compositor. Fou ell qui concretà definitivament la forma de concert de violí a sol, amb acompanyament de corda, deixant-ne escrits fins a 24, així com un sens fi d'obres orquestrals, per a trio, violí, etc. Sembla comprovat que el gran J. S. Bach no feu sinó seguir el camí assenyalat per Vivaldi en escriure els seus concerts per a clavicèmbal i orquestra. Les obres de Vivaldi, per la seva sorprenent musicalitat, per la seva exquisida elegància i per la seva valor tècnica, figuren molt sovint en els programes dels grans concerts, al costat de les obres predominants d'altres temps i altres tendències.

L'obra amb què s'inicia el concert d'avui és una transcripció d'un concert d'orquestra, essent de remarcar que en diverses versions que n'havien estat donades anteriorment, s'atribuïa l'obra a Friedmann Bach o al mateix Joan Sebastià Bach, tan és profunda la seva bellesa. La versió que avui ens serà donada està del tot d'acord amb el text de Vivaldi. No és més que en la disposició dels registres, més adaptats als recursos sonors del piano, on resideix la relativa llibertat que s'ha pres l'adaptador.

CHOPIN Fill de Zelazowa-Wola, tocant a Varsovia, nat en 1810 i mort a París, 1849. Chopin és un dels cims culminants de la música, sobre tot, del piano. Gairebé mai el seu nom deixa de figurar en els grans recitals d'aquest instrument, i és en l'interpretació de les seves obres on tots els pianistes posen a prova la seva tècnica i la seva força interpretativa, puix que en les obres del gran compositor polac s'hi reuneixen dificultats d'execució que semblen impossibles de realitzar-se i un sentiment pregoníssim. Sentiment malaltís, un xic depriment, immensament subjugador; gran entre els grans.

La «Gran Polonesa brillant, precedida per un Andante Spianato», és l'obra assenyalada amb el número 22. L'Andante és una de les obres més belles i perfectes de Chopin, i podria classificar-se entre els seus millors Nocturns, formant un tot separat de la Polonesa que el segueix. Aquesta (escrita amb acompanyament d'orquestra, que mai s'executa per manca d'interès) és una bella mostra del geni potent del tràgic artista, essent de notar que fou escrita cap als seus 20 anys.

SCHUMANN El gran mestre, les obres del qual, plenes de poesia, constitueixen una de les més adorables mostres del sugestiu romanticisme alemany, és nat a Zwickau (Saxe), l'any 1810. Morí a Endenic, prop de Bonn, el 1856. La seva producció és extensíssima, figurant-hi simfonies per a orquestra, concerts per a instruments solistes, piano, violí, violoncel, amb orquestra; obres corals, una infinitat de cançons, de lo més bell i profund dintre d'aquesta especialitat; música «da Camera»; trios, quartets, quintets, etc.; i gran nombre d'obres per a piano, entre les quals, «Carnaval», una de les més famoses.

Schumann, sentí un amor anterior al de Clara Wiech; el de Ernestina Fricken, la qui visqué una temporada a Asch, el nom de quin poble, serví d'inspirador a

CURS I — 1921 : 1922
CONCERT PRIMER

ALFRED CORTOT
PIANISTA

TEATRE BARTRINA
DIVENDRES 23 DE DESEMBRE DE 1921
A TRES QUARTS DE DEU DEL VESPRE

A L F R E D C O R T O T

Va néixer a Nyon, Suïssa, de pare francès i mare suïssa, el 26 de Setembre de 1877. Va ésser deixeble del Conservatori de París, tenint per mestres Descombes, Rouquou i Diemer. Primer premi l'any 1896, d'una manera brillantíssima. Desseguida es presentà com solista als Concerts Colonne i Lamoreux, i fou sol·licitat després per nombroses *tournées* durant les quals visità Leipzig, Berlín, Londres, Sant Petersburg, Moscou, Barcelona, Madrid, Bilbao, Brussel·les, Manchester, Liverpool, Francfort, Milà, Gènova, Amsterdam, etc.

Un parèntesi en la seva carrera de virtuós es produeix cap a l'any 1902, per a consagrar-se a tasques de direcció simfònica. Passa a Bayreuth amb aquest objecte i retorna a París on funda la «Société du Festival Lyrique» i la «Société des Concerts Cortot». Dóna gran nombre d'audicions simfòniques, organitza unes memorables representacions del *Tristany* i executa per primera vegada, a la capital francesa *El Capvespre dels Déus* i *Parsifal*. Es nomena director de l'orquestra de la Societat Nacional.

Però no podia restar per massa temps interrompuda la seva carrera de virtuós, i reclamada de molts llocs la seva presència com a concertista, repren les seves *tournées*, que eixampla fins a l'Amèrica del Nord. (La darrera *tournee* als Estats Units, 1920, es composava inicialment de 40 concerts, i fou ampliada fins a 67).

Per altra banda, la seva superior categoria quedà novament consagrada en entrar a formar part del famós trio que juntament amb ell, composaren el nostre Pau Casals i Jacques Thibaud; trio que es presentà novament a París el Juny darrer, constituïnt una de les notes culminants del curs musical.

L'any 1907 és nomenat professor del Conservatori de París, curs superior. Són nombrosos els excel·lents concertistes que han sortit de la seva classe.

so de les campanes i els cants dels sacerdots. La visió desapareix desseguida engolida pel mar indolent. Com requereix aquest somniós assumpte, el caràcter donat a l'obra d'En Debussy, es com una «atmósfera sonora», on apenes s'insinua el dibuix d'una melodia. Per a comprendre aquesta obra (com gaire bé tota l'obra del gran compositor francès) cal situar l'esperit dintre d'aquest ambient especialíssim, en el qual feu Debussy troballes màgiques de sonoritat.

ALBENIZ Gran pianista català, fill de Camprodon, nat l'any 1861, i mort al Balneari de Cambo-les-Bains, l'any 1909, deixà escrites nombroses obres pianístiques, les millors de les quals són inspirades en el folklore ibèric, com la *suite* «Iberia», Cants d'Espanya, i les «Seguidillas» que avui s'executen. També compongué alguna obra per a orquestra, com «Catalonia» i alguna obra pel teatre, entre les quals «Pepita Gimenez». Sobre tot les seves obres per a piano, gaudeixen de renom universal.

LISZT Hem vist com gairebé totes les obres de piano són d'autors que foren ells mateixos grans virtuoses. Això esdevé amb tots els que figuren en el nostre programa, excepte Vivaldi i Debussy, el primer, violinista com hem dit i el segon que no actuava com a veritable «virtuós», encara que fos artista intèrpret ben remarcable.

Liszt fou també un d'ells. S'en parla com d'un del més grans pianistes de tots els temps. Era hongarès i morí l'any 1886, als 75 anys de edat. La seva producció es molt extensa, i les obres de piano hi ocupen un lloc preeminent.

«Rapsodia» es un seguit de cants populars, degudament harmonitzats, forma musical que Liszt tractà amb veritable ma mestra. Únicament artistes de la més alta categoria poden sortir victoriosos en l'execució d'aquestes obres curulles de dificultats.

Schumann per a compondre aquesta obra de petites escenes, segons ell mateix diu en un estudi sobre Liszt publicat en 1840, en la forma següent: «El nom d'un petit poble, on vivia un de mos coneixements musicals, contenia en ses lletres les d'algunes de les notes de la escala, que eren precisament les notes musicals de mon nom. D'aquí nasqué un d'aquells peus forçats que, després de l'exemple d'En Bach, no enclouen cap novitat. Els numeros foren termenats sens interrupció, i l'obra complerta queda llesta per al Carnaval de 1835. Tota ella obeeix a una sèria disposició d'esperit i, reflexa sentiments caracteristics. Mes tard vaig posar títol als diversos numeros que la componen, posant el de *Carnaval* a la Col·lecció».

El caràcter d'aquesta obra es pintoresc, animat, a mena de corrua seguida de persones o de situacions, mostrant cada una especial fesomia, les tretes sobresortints de llur caràcter musical, enquadrat sot en el marc d'una carnavalesca corrand, d'una festa o d'un ball: com impressions rebudes per un solitari espectador, fixades després en el pentagrama per a fer-les sentir i viurer als demés. La obsessió que en la pensa d'En Schumann exerceix la figura d'Ernestina de Fricken, fa que en tots els numeros (excepció feta del *preambul*) hi apareixi la figura simbòlica d'ella, les notes que tradueixen les lletres del poble on ella havia viscut, lletres que com va dit, son també les úniques musicals del cognom del compositor (A *S* la *bemol*, C *do*, H *si*) com si els dos aimants fonguessin llurs ànimes en aquesta nova coincidència simbòlica.

SAINT-SAËNS Mort repentinament a Argel, el dia 17 del corrent mes de Desembre, a la avençada edat de 86 anys. Fou un dels mes il·lustres noms de la música francesa. Home erudit, tenia guanyada fama com a executant de piano i d'orgue. Vigorós polemist, deixa escrites belles pàgines de crítica musical. Com a compositor, conreua amb èxit tots els gèneres de la composició musical, per lo que son nombroses les seves obres, per a piano, simfòniques, per al teatre, etc. Els seus concerts per a piano són avui ja clàssics, com ho és també entre altres produccions admirablement escrites, la seva Simfonia a l'orgue. Entre les seves obres escrites per al teatre, el «Samsó i Dalila» és la més popular. Però les altres produccions del gran mestre, com «Els Barbaros», «Ascanio», «Dejanire» i «Proserpina», són també plenes d'interès. Com a poemes simfònics es destaquen «Le rouet d'Omphale», «El Diluvi» i la conegudissima «Dança macabra».

Les dues obres amb que comença la tercera part del programa són ben significatives dintre de la llur especialitat: L'«Estudi en forma de vals», dintre d'uns termes acadèmics, obté una gran aparatositat, i la «Bourrée» (és una antiga forma de dansa que duia aquest nom), evidència fins on arribava la prodigiosa tècnica de l'il·lustre artista. Obres ambdues de dificultats immenses.

DEBUSSY «La Catedral engolida» es una llegenda de Bretanya: Diu que als matins clars d'hivern, quan el mar està transparent, la Catedral d'Ys, que està adormida sota les ones, sorgeix algunes vegades, poc a poc, del fons de l'Oceà, a través dels temps i les edats. S'ou meravellósament el

Durant la Gran Guerra, el Govern el cridà a la Sots-secretaria de Belles Arts per a crear una institució de propaganda artística per l'extranger. Les seves dots de gran artista, culminaren en aquesta tasca, mostrant-se admirable organitzador.

Cortot havia passat per Barcelona; pel Gener de 1904, actuant en companyia de Maria Gay, al Teatre de Novetats. Des d'aquelles tan remotes dates, i amb tot i haver deixat una impressió ben profunda, no havia retornat, malgrat haver passat diverses vegades per Espanya, algunes d'elles amb el Trio Thibaud-Cortot-Casals.

Una suggestiva silueta del gran pianista la trobem en un dels capítols de l'obra de Camille Maclair: «La Religión de la Musique». Heu's-aquí alguns dels trets prominents:

«Plau-me singularment de Cortot la sensació que dóna d'una complerta solitud davant del públic. No estem amb ell;—per ell, no hi ha al concert ningú més que ell sol.

Apareix a l'estrada, saluda d'un moviment ràpid. S'asseu — i des d'aquell instant, resta isolat. Sap de memòria el que va a tocar; però, així que la seva mà ha divulgat els primers acords, heu's-aquí que sembla com si tornés a descobrir la música i restés meravellat de la seva bellesa.

L'instint del virtuós és d'entregar-se; en canvi Cortot mostra un desig obstinat de recobrar-se. En comptes de projectar al damunt nostre la música que executa, la reabsorbeix, la toca per ell, per a posseir-la millor, no per a oferir-nos-la. La música és per ell una amada a la que guarda; una confident a la que implora. Som nosaltres els qui tenim d'anar a ell, puix que ell no farà res per a venir fins a nosaltres.

PROGRAMA

I

CONCERT *da camera* A. VIVALDI.
a Preludi. — b Siciliana. — c Allegro.

ANDANTE, SPIANATO i POLONESA · CHOPIN.

II

CARNAVAL, op. 9 SCHUMANN.

Preambul. — Pierrot. — Arlequí. — Vals noble.
— Eusebius. — Florestan. — Coquette. — Rè-
plica. — Papellons. — ASCH SCHA: Lletres
dançants. — Chiarina. — Chopin. — Estrella.
— Reconeixença. — Pantalón i Colombina. —
Vals alemany. — Paganini. — Confidència. —
Passejant. — Pausa. — Marxa dels Confreres
de David contra els filistins.

III

ESTUDI en forma de vals SAINT-SAENS.

BOURREE (mà esquerra sola) SAINT-SAENS.

LA CATEDRAL ENGOLIDA DEBUSSY.

SEGUIDILLAS ALBENIZ.

RAPSODIA HONGARESA, núm. 2 .. LISZT.

PIANO PLEYEL

ENVIAT EXPROFÈS PER AL CONCERT

VIVALDI Antoni Vivaldi nasqué a Venècia, l'any 1680, morint a la mateixa ciutat italiana, en 1743. Cèlebre violinista i compositor. Fou ell qui concretà definitivament la forma de concert de violí a sol, amb acompanyament de corda, deixant-ne escrits fins a 24, així com un sens fi d'obres orquestrals, per a trio, violí, etc. Sembla comprovat que el gran J. S. Bach no feu sinó seguir el camí assenyalat per Vivaldi en escriure els seus concerts per a clavicèmbal i orquestra. Les obres de Vivaldi, per la seva sorprenenta musicalitat, per la seva exquisida elegància i per la seva valor tècnica, figuren molt sovint en els programes dels grans concerts, al costat de les obres predominants d'altres temps i altres tendències.

L'obra amb què s'inicia el concert d'avui és una transcripció d'un concert d'orquestra, essent de remarcar que en diverses versions que n'havien estat donades anteriorment, s'atribuïa l'obra a Friedmann Bach o al mateix Joan Sebastià Bach, tan és profunda la seva bellesa. La versió que avui ens serà donada està del tot d'acord amb el text de Vivaldi. No és més que en la disposició dels registres, més adaptats als recursos sonors del piano, on resideix la relativa llibertat que s'ha pres l'adaptador.

CHOPIN Fill de Zelazowa-Wola, tocant a Varsovia, nat en 1810 i mort a París, 1849. Chopin és un dels cims culminants de la música, sobre tot, del piano. Gairebé mai el seu nom deixa de figurar en els grans recitals d'aquest instrument, i és en l'interpretació de les seves obres on tots els pianistes posen a prova la seva tècnica i la seva força interpretativa, puix que en les obres del gran compositor polac s'hi reuneixen dificultats d'execució que semblen impossibles de realitzar-se i un sentiment pregoníssim. Sentiment malaltís, un xic depriment, immensament subjugador; gran entre els grans.

La «Gran Polonesa brillant, precedida per un Andante Spianato», és l'obra assenyalada amb el número 22. L'Andante és una de les obres més belles i perfectes de Chopin, i podria classificar-se entre els seus mellors Nocturns, formant un tot separat de la Polonesa que el segueix. Aquesta (escrita amb acompanyament d'orquestra, que mai s'executa per manca d'interès) és una bella mostra del geni potent del tràgic artista, essent de notar que fou escrita cap als seus 20 anys.

SCHUMANN El gran mestre, les obres del qual, plenes de poesia, constitueixen una de les més adorables mostres del suggestiu romanticisme alemany, és nat a Zwickau (Saxe), l'any 1810. Morí a Emden, prop de Bonn, el 1856. La seva producció és extensíssima, figurant-hi simfonies per a orquestra, concerts per a instruments solistes, piano, violí, violoncel, amb orquestra; obres corals, una infinitat de cançons, de lo més bell i profund dintre d'aquesta especialitat; música «da Camera»; tríos, quartets, quintets, etc.; i gran nombre d'obres per a piano, entre les quals, «Carnaval», una de les més famoses.

Schumann, sentí un amor anterior al de Clara Wiech; el de Ernestina Fricken, la qui visqué una temporada a Asch, el nom de quin poble, serví d'inspirador a

FAURÉ Als 79 anys d'edat acaba de traspasar aquest notable prestigi francès, iniciat en sa educació musical en l'escola de Niedermeyer, baix la direcció dels mestres Dietsch i Saint-Saëns. Guanyà força reputació amb la plaça d'organista en la Magdalena de París i entrà en 1896 al Conservatori per regentar una càtedra de Composició, de quin establiment fou elegit director al 1905.

Malgrat les apariències de modestia, l'obra musical d'en Fauré es de les de bona llei, bastida sobre fonaments d'alta intel·ligència i d'un refinat patriotisme que enfront dels trontolls de l'època de sa joventut i de les malversats de modes i renovacions, fà exterioritzar la fe del mestre en el sentit de que havia d'imposar-se «el gust de la claretat en el pensament, de la sobrietat i de la puresa en la forma, la sinceritat, el menyspreu del gran efecte, en un mot, totes les virtuts que poden contribuir a que el nostre art tot sencer retrobi la seva admirable personalitat i resti per a sempre tal com deu ésser; essencialment francès».

Ben abundosa la producció musical de Fauré pertany a diferents gèneres:

Obres per a piano: Impromptus, Barcaroles, Nocturns, Valsos-capricis, Preludis, Tema et Variacions, etc.

Melodies per a piano i cant: tres Aplecs de 20 melodies cadascun; la «Bonne chanson» (9 melodies sobre poesies de Verlaine); la «Chanson d'Eve» (10 melodies sobre poesies de Ch. van Lerherghe); «Mirages» (4 melodies); «Le Jardin clos» (8 melodies), etc.

Música «da camera»: 2 Sonates per a piano i violí, «Romance» i «Barceuse», també per a piano i violí; 2 «Quartets» per a piano i corda; 2 «Quintets» per a piano i corda; «Elegie», «Papillon», «Sicilienne» i 2 «Sonates» per a piano i violoncel, etc.

Obres simfòniques: «Balada», per a piano i orquestra; «Allegro symphonique», «Suite» per «Pelléas et Mélisande», de Maeterlinck; «Fantasia», per a piano i orquestra; «Masques et Bergamasques», suite per a orquestra, etc.

Obra dramàtica: música d'escena per «Caligula», tragèdia d'Alex. Dumas; per «Shylock», drama de Shakespeare; per «Voile du bonheur», de Georges Clemenceau; «Prométhée», drama líric en tres actes, de Jean Lorrain i F. A. Hérold; «Pénélope», poema líric en tres actes, de René Fanchois.

Música religiosa: composicions diverses i la «Missa de Requiem», per a cor, solistes i orquestra, executada en 1909 al Liceu de Barcelona, baix la direcció del propi autor.

CURS IV — CONCERT XXIX

LUCIE CAFFARET
PIANISTA

TEATRE FORTUNY

DIMARTS 11 DE NOVEMBRE DE 1924

::

A LES DEU DE LA NIT

GRÀFICS NAYAS - REUS

LUCIE CAFFARET

Per la seva juvenesa, LUCIE CAFFARET no té encara biografia. La seva vida ha estat fins ara un seguit d'èxits triomfals, que l'acompanyen des de l'edat d'onze anys, que assolí el primer amb els seus brillants exàmens al Conservatori de París, que li valgueren l'atorgació del Primer Gran Premi d'aquell important centre docent (1905). Desseguida debutà com a infant prodigi, essent presentada per Colonne en els seus cèlebres Concerts de la Place du Châtelet.

Després no ha deixat de prodigar tant a França com a l'estranger els saborosos fruits de sa dicció al piano, fills d'un extraordinari talent unit a una tècnica depuradíssima i noble sensibilitat.

CAFFARET, és solista freqüent de les grans orquestres de París (Colonne, Lamoureux, Padeloup, Société des Concerts) i de les principals d'Europa, havent actuat com a sol en totes les societats de concerts de França i en les més importants d'Itàlia, Alemanya, Holanda, Espanya, Portugal, etc.

D'entre els seus recitals parisencs cal remarcar-ne especialment dues sèries: la dels concerts de l'Olympia i les deu sessions dedicades a les diverses formes musicals.

Durant 15 dies consecutius tocà, tarda i nit, davant el públic heterogeni que omplia la Sala de l'Olympia, entre altres obres variades, dues peces brillants: *España*, de Chabrier i *Campanella* de Liszt.

Comentant aquests concerts populars diu el reputat musicòleg A. Mangeot des de l'important revista musical que dirigeix:

«L'atenció amb què L. C. ha estat escoltada, la devoció amb què el públic seguia les seves exquisides interpretacions, els grans triomfs assolits diàriament, permeten assegurar que si ella hagués posat en programa un major nombre d'obres de sentiment i d'emoció més intenses que les que amb gran proporció l'omplien cada dia, l'auditori l'hauria aplaudida igualment i hauria acabat per reclamar-li Beethoven en el programa de cada sessió, de la mateixa manera que esperava a cada final de concert la Campanella.»

La sèrie dels 10 concerts dedicats a l'història de les formes musicals valgué a aquesta exquisida pianista l'elogi i l'agraïment de tots els musicòlegs francesos. Fou, aquest, un esdeveniment de gran resonància, per representar el major esforç que en aquest aspecte s'ha portat a terme, puix que jamai cap altre pianista—ni el mateix Rubinstein—s'ha atrevit a emprendre una tasca tan formidable com la que requereix la de tocar de memòria, en el curt espai d'una mesada, 136 obres d'estil variadíssim.

a una inspiració sempre noble i delicada, de tal manera, que no és ja possible que ultrapassi aquest nou gènere ni en ufanor ni en robustesa. Cap dels *Estudis* no adoleix de la fragilitat i melancònia malaltissa d'algunes altres de les seves obres.

James Huneker, en la seva obra *Chopin: the man and his music*, el millor comentador dels *estudis* de CHOPIN, declara amb sobrada justícia que ells passaran a la posteritat representant la darrera centúria en la música del piano, així com en Beethoven va cristal·litzar-se el segle XVIII i el XVII en Bach; acabant son comentari amb la afirmació rotunda: «CHOPIN és un clàssic».

Segons Niecks, els *Nocturns* no mostren més que un sol aspecte del compositor polonès, ni el millor ni el més interessant i encara que entre ells hom hi trobi estimabilíssims joells—com els dos de l'op. 37 i algun altre—hom descobreix millor CHOPIN en qualsevol altre gènere.

Han subsistit però tots ells com a models d'elegància i de tristesa novel·lesca, sense afectació, que tots els crítics convenen en avalorar com a veritables poemes de la nit i veritables models romàntics amb una intensa idea poètica i una *rêverie* sentimental i profunda.

Hom atribueix vint nocturns a CHOPIN, divuit dels quals foren publicats a París. L'op. 48, comprèn dues d'aquestes obres, la primera de les quals, en *do menor* és una peça de noble inspiració, en la qual, segons parer de Kleczynski, CHOPIN intenta representar la contrició del pecador, descrivint, en la primera part, les acusacions a la consciència i, en la segona, la darrera lluita entre la vida i la mort.

«Es *Nocturn* número tretze, va ser compost dins ses parets blanques d'una cel·la cartuixana. Mentre bufava sa tramuntana, sa pluja queia a torrents i es trons commovien ses tapies i fonaments d'aquest robust i solid edifici, ell tenia visions sobrenaturals, sentia es cants des frares, unes vegades poderós, altres lent, apagat, segons es bramuls de sa tempestat. Així 'u trasmeté an es pentagrama, i surgi aquella melodia sentimental, inspirada per sa febre que 'l consumia, que sempre se sentirà amb devoció, amb arrobament deliciós, amb cal-frets d'entusiasme.» (Coloma Rosselló: *Valldemosines*).

Schumann digué que el *Valsos* de CHOPIN són peces que semblen improvisades en la mateixa sala de ball. Són tots els *valsos* aristocràtics de cap a peus, incomparablement superiors a tots els que s'han escrit; per dansar els quals, *Florestan* (l'imaginari «alter ego» de Schumann) requeria que totes les dames invitades fossin veritables comtesses.

Els més antics valsos d'aquest autor daten del 1829, i són, per tant, posteriors a la majoria de mazurkes i poloneses. Els editors se'n apoderaren desseguida, pels grans triomfs que assoliren en els grans salons aristocràtics de Viena, però CHOPIN es rebel·là a lliurar-los tots, restant-ne un bon nombre que no foren donats a l'estampa fins després de la mort de son autor.

Entre els 8 publicats per CHOPIN, cal esmentar el primer dels tres *valsos brillants*, en la *bemoll*, (op. 34, núm. 1) que es brillantíssim, a estones engegador, sense excloure, però fragments de gran placidesa. El seu ritme de dansa, no queda desmentit fins a la *coda* amb la qual mor l'obra d'una manera ideal.

l'alta societat, encara que no del tot feliç per la profunda enyorança que continuament el contorbava. Bach era el seu consol en les amargues hores angoixoses i l'amor a aquest mestre va augmentant a mida que transcorren els anys de son exili, compartit també amb altres autors predilectes: Weber, Schumann, Mendelssohn, Beethoven i Mozart, especialment aquest, al qual anomenava «El poeta per excel·lència» i la música del qual, tan suau, gràciosa i refinada exerci en son cor una penetrant influència benfactors i calmant. El que més va transcendir, però, en la formació artística d'aquest autor fou l'element que afectà al fons mateix de la seva obra: la música i el geni polacs, plasmats en les òperes que en aquella època florien al costat de les italianes, tan en voga. L'esperit de les danses i cançons de sa pàtria, executades en els intermedis d'aquelles òperes, que mantenien més calor patriòtica que les mateixes òperes, palpita intensament en totes les composicions de CHOPIN, i d'una manera especialíssima en les poloneses i mazurkes, que reflexen l'ànima sencera de la seva terra.

La malaltia es complagué a destruir ben depressa la força de son esperit, no valent de res tots els esforços per deturar-la. Acompanyat de George Sand, intentà, en 1838 una cura a l'illa de Mallorca vivint ambdós una temporada a la Carroixa de Valldemosa, on hi escrigué sos *Nocturs* 8 i 13, la *Marxa fúnebre*, i la *Polonesa triomfal*. El mal, que era incurable, progressa, però, ràpidament. A la primavera de 1849, semblant-li experimentar una lleugera millora en son delicat estat, CHOPIN, decideix un viatge a Londres, on dóna un gran nombre de concerts i sense inquietar-se més per sa salut accepta després, una invitació per anar a Escòcia, retornant a París en un estat realment llastimós, morint-hi al poc temps (17 Octubre 1849) rodejat de sos amics, de sos deixebles i d'algunes dames, que l'havien estimat en vida.

Per desitjos que havia manifestat poc abans de la seva mort, el Requiem de Mozart fou interpretat durant la cerimònia fúnebre i amb ell fou tancada a la tomba, al costat de les de Cherubini i Bellini, el grapat de terra de sa pàtria que uns amics li regalaron en una copa d'or en acomiadar-lo; essent enviat son cor a la seva Polònia «en la qual havia brillat el sol de sa joventut feliç».

Les obres que ha llegat a la posteritat, que són de les més belles de les produïdes per l'art musical post-clàssic, pertanyen totes a la literatura pianística, car àdhuc en les mateixes en què emprà altres instruments que aquest («Concerts», «Trio» i «Duo concertant») la part principal correspon sempre al piano. Hi ha 65 obres publicades en vida de son autor, essent les 20 restants publicades després de la seva mort.

L'obra de CHOPIN esdevé, doncs, un preciós document ètnic, al mateix temps que una fidel imatge de l'ànima moderna i un testimoni establissim de la poiança i de les més nobles inspiracions de l'esperit humà, com podrem copsar-ho en les obres que oïrem avui d'aquest geni profundament expressiu de l'ànima polonesa.

Els vintiset *Estudis* de CHOPIN són tots ells veritables revelacions i aconeteixements musicals dels més transcendents en la història de la moderna literatura pianística.

La majoria d'ells són anteriors al trasllat de son autor a la capital francesa i gairebé tots aquests són escrits a la mateixa època, quan son autor comptava tan sols vinticin anys, edat en la qual apareix CHOPIN quasi completament format i dominador del seu art.

Amb els *Estudis* inaugura una nova tècnica del piano, unida indissolublement

PROGRAMA

I

- PRELUDI I FUGA, en la menor BACH-LISZT.
 SONATA, en la major MOZART.
 ANDANTE GRAZIOSO.
 MENUETTO.
 ALLA TURCA
 DUES SONATES. SCARLATTI.

II

- IMPROMPTU, en si bemoll.. .. . SCHUBERT.
 LAENDLER XII, op. 171 »
 DOS ESTUDIS CHOPIN.
 NOCTURN, en do menor »
 VALS, en la bemoll »

III

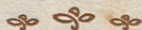
- JOCs D'AIGUA RAVEL.
 DANSA CAMPEROLA CHABRIER.
 IMPROMPTU, en fa menor.. .. . FAURÉ.
 BOURRÉE, (Per la ma esquerra sola) SAINT SAËNS.
 CAMPANEL·LA LISZT.

MOZART SONATA en la major.—Apartant-se del caràcter general, que acostumava a presentar en les sonates, el primer temps en forma d'*allegro*, MOZART comença la seva Sonata en la major amb un motiu pausat, graciós, plàcid, que li serveix de tema per les sis variacions que segueixen.

Aquestes, presenten una notable varietat de ritmes (sempre dintre l'estil del tema, ple d'ingenuïtat), exceptuant la variació quinta, en la qual el motiu esdevé més seriós i expressiu.—La darrera variació, en forma de final, està escrita en compàs diferent del tema, fent pressentir ja l'aire del rondó *Alla turca* amb el qual termina aquesta obra.

El minuet que ocupa el segon temps de la sonata té l'aspecte tot cerimoniós, i sembla evocar el record d'una festa cortisana en la qual es dansa entre amables converses i xiuxiueigs.

L'últim temps, que MOZART titula *Alla turca*, és un dels fragments més coneguts del Mestre de Salzburg, i es distingeix per la finesa de les parts mitges contrastant amb la pompositat de les primeres, que repeteixen al final.

SCARLATTI Aquest cèlebre compositor i clavicembalista napolità del qui havem ja parlat amb motiu de les *Tres peces* executades per Blanca Selva com a integrants del programa de nostre XVII Concert, fou fill d'un excel·lent músic italià, l'Alexandre Scarlatti, nascut a Trapani vers l'any 1649.

SCARLATTI feu sos estudis primers amb son pare, i més tard va continuar-los amb el mestre Gasparini. Va fer-se conèixer per primera vegada en públic amb algunes obres escrites pels teatres de Roma. Fou també, desseguida, molt apreciat com a clavicembalista, de tal manera que quan el cardenal Ottoboni va presentar-lo a Haendel en 1709, li atorgà el títol, que no fou pas desmentit, de primer concertista de clavicèmbal i orgue de Roma.

En 1715 SCARLATTI fou nomenat successor de Boj, com a Mestre de capella de Sant Pere de Roma, la qual cosa esdevé la prova més evident de son enlairat renom.

Partí, però aviat, de la capital italiana per dirigir-se a Londres (1719), on anà en sa qualitat de *Maestro al cembalo* de l'Òpera italiana d'aquesta capital, en la qual li fou estrenada la seva obra «Narciso».

Dos anys més tard el rei de Portugal va cridar-lo a son palau de Lisboa per encarregar-li el mestratge, al clavicèmbal, de les primeses.

En 1725 va entornar-se'n a Nàpols, i quan, en 1729, la princesa Magdalena Teresa va casar-se amb el príncep hereu de la corona d'Espanya, En Ferran VI, va seguir-los a Madrid, on s'instal·là i visqué fins el 1754, època en la qual va tornar a Nàpols, per morir-hi al cap de poc. Publicà, durant la seva vida un gran nombre d'obres, que foren recollides en gran part per l'abat Santini, C. F. Pohl i Czerny. Hom calcula que aquests reculls arriben a la ratlla d'un miler de composicions molt diverses.

En aquella època no s'havien escrit obres de clavicèmbal en les quals l'executant pogués fer gala del mecanisme, i ell, per major lluïment de la seva interpre-

tació va crear un nou gènere, amb la composició de sonates basades quasi totes sobre temes populars, alguns d'ells espanyols, recollits, sens dubte, durant la seva estada a Madrid. Aquestes sonates de SCARLATTI, però, s'han de prendre més en el sentit de *peça de lluïment* que no pas com a obres de grans proporcions. Consten generalment d'un sol moviment—quasi sempre viu—que es divideix en dues parts; la primera en modo major i la segona, en menor, acabant amb el to inicial. En totes aquestes obres el tret pianístic pren un gran increment; podriem dir que elles inauguren la virtuositat. Els passatges de pur mecanisme abarquen l'extensió de tot el teclat, i són d'una línia graciosa, filla ben bé del temperament llatí. Aquestes sonates estan molt llunyanes d'aquella severitat i d'aquell ordre sistemàtic que eren les característiques predominants de les obres de sos predecessors, i especialment de la sonata bíblica de Kuhnau, que era el model de l'època.

Per altra part, l'encongiment que en la forma de desenrotllament es troba encara en els contemporanis de SCARLATTI—Couperin i Rameau—despareix del tot en les obres del clavicembalista napolità; i, per això, tant pel desenrotllament com per la rica sonoritat, cal classificar aquestes obres entre les que acusen un més pròxim parentiu amb les modernes composicions pianístiques.

Les dues sonates d'aquest autor que integren aquest programa són dues de les obres més selectes d'entre les tres centes que va deixar escrites.

CHOPIN «Amb quelcom d'àngel i de fada»—com diu Liszt—CHOPIN no fou res més que un poeta de la música, però el fou de la manera més genial i sublim; i això sol na bastat per col·locar el seu nom entre els noms il·lustres dels més grans genis del segle XIX.

FREDERIC FRANCESC CHOPIN, l'artista que sapigué desentranyar el profund sentit de la música polaca, home de rara sensibilitat, tot ell amarat d'amor, esdevé una de les més ideals aparicions registrades en la història de la música. Son pare, Nicolau, francès immigrat, fou professor a la Universitat de la capital de Polònia; i la seva mare era polonesa. La inclinació artística de FREDERIC CHOPIN fou fomentada i cultivada, des de sos primers anys, per les seves germanes i el medi ambient; i als nou anys es presentà ja en públic, fent-se admirar com a infant pròdig. Els seus mestres, Albert Zywny i Josep Elsner descobriren desseguida son talent, que s'imposà des d'un principi amb la publicació dels dos primers Rondó (op. 1 i 5). Quan deixà sa ciutat natal (1830) estava ja en possessió del més perfecte virtuosisme, i havia ja compost un considerable nombre d'obres, alguna de les quals foren copiades de les seves improvisacions per son primer mestre, incapaç com era CHOPIN de traslladar-les al pentàgrama no posseint encara els necessaris coneixements. Als 21 anys es traslladà a París, donant abans alguns concerts a Viena i a Munic, i la seva aparició fou entusiàsticament rebuda des del seu primer concert, trobant en endavant una terra assaonada i fèrtil i propícia a son desenrotllament artístic que fou ben aviat definitiu i complet. Liszt, Berlioz, Heine, Balzac, Meyerbeer i altres l'enrotllaren de bell enduvi, convertint-se en sos més grans admiradors i el presentaren com el millor mestre i compositor. Passà a la capital francesa la major part de sa vida, esdevenint un dels homes més recercats per

Associació de Música : Sabadell.

XXVII.

CHOPIN

Frederic Francesc Chopin, l'artista que sapiguè desentranyar el profund sentit de la música polaca, home de rara sensibilitat, tot ell amarat d'amor, esdevé una de les més ideals aparicions registrades en la història de la música.

«Amb quelcom d'àngel i de fada»—com diu Liszt—Chopin no fou res més que un poeta de la música, però el fou de la manera més genial i sublim; i això sol ha bastat per colocar el seu nom entre els noms il·lustres dels més grans genis del segle XIX.

Nasquè a Zelazowa-Wola, prop de Varsòvia, el dia 22 de Febrer de 1810. Son pare, Nicolau, francès immigrant, fou professor a la Universitat de la capital polonesa; i la seva mare era polonesa. La inclinació artística de Frederic Chopin fou fomentada i cultivada, des de sos primers anys, per les seves germanes i el medi ambient; i als nou anys es presentà ja en públic, fent-se admirar com a infant pròdic. Els seus mestres, Albert Zywny i Josep Elsner descobriren desseguida son talent, que s'imposà des d'un principi amb la publicació dels dos primers Rondó (op. 1 i 5). Quan deixà sa ciutat natal (1830) estava ja en possessió del més perfecte virtuosisme, i havia ja compost un considerable nombre d'obres, alguna de les quals foren copiades de les seves improvisacions per son primer mestre, incapaç com era Chopin de traslladar-les al pentàgrama no posseint encara els necessaris coneixements. Als 21 anys es traslladà a París, donant abans alguns concerts a Viena i a Munic, i la seva aparició fou entusiàsticament rebuda des del seu primer concert, trobant en endavant una terra assaonada i fertile propícia a son desenrotllament artístic que fou ben aviat definitiu i complert. Liszt, Berlioz, Heine, Balzac, Meyerbeer i altres l'enrotllaren de bell enduvi, convertint-se en sos més grans admiradors i el presentaren com el millor mestre i compositor. Passà a

la capital francesa la major part de sa vida, esdevenint un dels homes més recercats per l'alta societat, encara que no del tot feliç per la profunda enyorança que continuament el contorbava. Bach era el seu consol en les amargues hores angoixoses i l'amor a aquest mestre va augmentant a mida que transcorren els anys de son exili, compartint també amb altres autors predilectes: Weber, Schumann, Mendelssohn, Beethoven i Mozart, especialment aquest, al qual anomenava «El poeta per excel·lència» i la música del qual, tan suau, graciosa i refinada exercí en son cor una penetrant influència benfactora i calmant. El que més va transcendir, però, en la formació artística d'aquest autor fou l'element que afecta al fons mateix de la seva obra: la música i el geni polacs, plasmats en les òperes que en aquella època florien al costat de les italianes, tan en voga. L'esperit de les danses i cançons de sa pàtria, executades en els intermedis d'aquelles òperes, que mantenien més calor patriòtic que les mateixes òperes, palpita intensament en totes les composicions de Chopin, i d'una manera especialíssima en les poloneses i mazurkes, que reflexen l'ànima sencera de la seva terra.

La malaltia es complagué a destruir ben depressa la força de son esperit, no valent de res tots els esforços per deturar-la. Acompanyat de George Sand, intentà, en 1838 una cura a l'illa de Mallorca vivint ambdós una temporada a la Cartoixa de Valldemosa. El mal, que era incurable, progressa, però, ràpidament. A la primavera de 1849, semblant-li experimentar una lleugera millora en son delicat estat, Chopin decideix un viatge a Londres, on dona un gran nombre de concerts i sense inquietar-se més per sa salut accepta després, una invitació per anar a Escòcia, retornant a París en un estat realment llastimós, morint-hi al poc temps (17 Octubre 1849) rodejat de sos amics, de sos deixebles i d'algunes dames, que l'havien estimat en vida.

Per desitjos que havia manifestat poc abans de la seva mort, el Requiem de Mozart fou interpretat durant la cerimònia fúnebre i amb ell fou tancada a la tomba, al costat de les de Cherubini i Bellini, el grapat de terra de sa pàtria que uns amics li regalaren en una copa d'or en acomiadar-lo; essent enviat son cor a la seva Polònia «en la qual havia brillat el sol de sa joventut feliç».

Les obres que ha llegat a la posteritat, que són de les més belles de les produïdes per l'art musical post-clàssic, pertanyen totes a la literatura pianística, car àdhuc en les mateixes en què emprà altres instruments que aquest («Concerts», «Trio» i «Duo concertant») la part principal correspon sempre al piano. Hi ha 65 obres publicades en vida de son autor, essent les 20 restants publicades després de la seva mort.

L'obra de Chopin esdevé, doncs, un preciós document ètnic, al mateix temps que una fidel imatge de l'ànima moderna i un testimoni establíssim de la poixança i de les més nobles inspiracions de l'esperit humà, com podem copsar-ho en les obres tan ben escollides que oïrem avui d'aquest geni profundament expressiu de l'ànima polonesa.

Els poemes de Mićkiewicz, tots ells doblement atractius per llur bellesa intrínseca i llur vibració patriòtica, inspiraren a Chopin les més belles de ses composicions, les **BALADES** que assenyalen l'apogeu del poder creador del músic. Guarden totes un ric capdal de sentiment, enlairant-se amb llurs cants, als cims més alts de la poesia.

Chopin va escriure únicament quatre balades: la primera, en sol major, és dedicada a l'embaixador de Hannover, el baró Stockhausen i porta el número d'op. 23; la segona, en fa major, op. 38, és dedicada a Robert Schumann; la tercera, en la bemoll major, op. 47, ho és a la damisel·la de Noailles i la quarta, en fa menor, op. 52, ho és a la baronesa de Rothschild.

Aquestes quatre obres, que són ben diferents entre sí, tenen, segons Ehlert, el romanticisme de llur procés i la noblesa de sos temes com a patrimoni comú.

La *tercera balada* està inspirada en el poema «La Willi» i és un perfecte i fidelíssim comentari musical dels mots que descriuen el passeig de l'amorosa parella noctàmbula.

La composició revesteix una elegància profundíssima que arriba a seduir, sense, però, commoure. i, dintre son estil, esdevé una veritable obra mestre. Com a forma és, potser, la més exemplar de les obres de Chopin: l'harmonia esdevé fluïda i els artificis de composició revelen clarament al mestre consumat, especialment en el serpejar de la mà esquerra (epíssodi en do diesi menor) i el pedal superior de dominant que el segueix, en el qual hi ha més destresa contrapuntística que la que hom pot descobrir a primera vista.

Segons Niecks, els **NOCTURNS** no mostren més que un sol aspecte del compositor polonès, ni el millor ni el més interessant i encara que entre ells hom hi trobi estimabilíssims joiells—com els dos de l'op. 37 i algun altre—hom descobreix millor Chopin en qualsevol altre gènere.

Han subsistit, però, tots ells com a models d'elegància i de tristesa novel·lesca, sense afectació, que tots els crítics convenen en avalorar com a veritables poemes de la nit i veritables models romàntics amb una intensa idea poètica i una rêverie sentimental i profunda.

Hom atribueix vint nocturns a Chopin, divuit dels quals foren publicats a París.

L'op. 27 comprèn dues d'aquestes obres, la segona de les quals, en *re bemoll major* és una peça molt afiligranada, composta d'un sol tema presentat en tres successives exposicions.

Els vintiset **ESTUDIS** de Chopin són tots ells veritables revelacions i aconeteixements musicals dels més transcendents en la història de la moderna literatura pianística.

La majoria d'ells són anteriors al trasllat de son autor a la capital francesa i gairebé tots aquests són escrits a la mateixa època, quan son autor comptava tan sols vinticinc anys, edat en la qual apareix Chopin quasi completament format i dominador del seu art.

Amb els estudis inaugura una nova tècnica del piano, unida indissolublement a una inspiració sempre noble i delicada, de tal manera, que no és ja possible que ultrapassi aquest nou gènere ni en ufanor ni en robustesa. Cap dels *estudis* no adoleix de la fragilitat i melancònia malaltissa d'algunes altres de les seves obres.

El millor comentador dels *estudis* de Chopin ⁽¹⁾ declara amb sobrada justícia que ells passaran a la posteritat representant la darrera centúria en la música del piano, així com en Beethoven va cristal·litzar-se el segle XXIII i el XVII en Bach; acabant son comentari amb la afirmació rotunda: «Chopin és un clàssic».

Entre la immensa producció de peces musicals batejades amb el nom de **BERCEUSE** potser no en trobariem una sola que pogués competir amb la cèlebre composició chopiniana que porta aquest títol: *Berceuse en re bemoll major, op. 57*, dedicada a la damisel·la Elisa Gavard i publicada al maig de 1845.

Els primers compassos no deixen preveure la magnitud que el somni del músic prendrà ben aviat; els quatre primers compassos exposen amb la major simplicitat un tema elegantíssim dominant, sustentat armònicament pels acords de tònica i sèptima que es repeteix dues vegades. L'obra des del primer moment agavella una inefable poesia.

Quan el tema apareix per quarta vegada, hom percep el llunyà i argenti so de les campanetes dels sers fantàstics que poblen el món dels somnis. La melodia s'evapora en *fioriture* i *colorature*, les més variades i capricioses.

Són tan subtils, són tan plenes d'encant que hom irrisistiblement evoca desseguida l'arribada de la fantàstica dida de les fades, la regina Mab, creada pel geni de Shakespeare.

Poc a poc s'esfuma la visió, van perdent en rapidesa les ondulacions de la mà dreta i la melodia torna a la seva primitiva delicadesa. Els dos únics acords que s'han repetit amb la major equitat els límits regulars de cada compàs deixen d'alternar; el de dominant desapareix aviat i solament dues vegades sona tímidament l'harmonia de subdominant, per acabar desseguida amb la dolcíssima música del silenci.

Schumann digué que els **VALSOS** de Chopin són peces que semblen improvisades en la mateixa sala de ball. Són tots els *valsos* aristocràtics de cap a peus, incomparablement superiors a tots els que s'han escrit; per dansar els quals *Florestan* (l'imaginari «alter ergo» de Schumann) requeria que totes les dames invitades fossin veritables comtesses.

Els més antics valsos d'aquest autor daten del 1829, i són, per tant, posteriors a la majoria de mazurkes i poloneses. Els editors se'n apoderaren desseguida, pels grans triomfs que assoliren en els grans salons aristocràtics de Viena, però Chopin es revelà a entregar-los tots, restant-ne un bon nombre que no foren lliurats a l'estampa fins després de la mort de son autor.

Entre aquests cal esmentar el *vals en mi menor* el segon dels compostos per Chopin, d'una alta poesia i un perfecte desenrotllament originalíssim.

(1) James Huneker. *Chopin: the man and his music*. Londres. William Reeves.

CORTOT

El nombre de **ALFRED CORTOT**, el notable pianista que se halla en el apogeo de su arte y en la cumbre de su notoriedad, llena toda su biografía artística por completo sin necesidad de datos y elogios que en nada han de aumentar su valía.

En el mundo del arte ha dejado imperecedero recuerdo el Trío formado en unión de los eminentes **Casals** y **Thibaud** y que seguramente no podrá nunca ser superado por otros artistas.

Actualmente, y como solista, recorre con enorme éxito todo el mundo musical.

En nuestra Sociedad se dió a conocer en Diciembre de 1913, formando **Trío** con los señores **Hekking** y **Fernandez Bordas**.

ADVERTENCIAS

La Junta de Gobierno ha acordado **no conceder ingreso en la Sociedad en los días que se celebren sesiones musicales**, toda vez que no hay tiempo hábil de tramitar y legalizar su concesión. En su virtud, las personas que deseen inscribirse en la misma, lo **solicitarán, por lo menos, el día anterior** a la celebración de los conciertos.

—Los señores Socios que para **personas precisamente de fuera de la localidad** necesitaran la concesión de **tarjetas de transeunte**, lo solicitarán de la Junta Directiva, en las oficinas de la Sociedad, por lo menos, el día antes de la celebración de los conciertos; advirtiéndose que dichas tarjetas se extenderán por la referida Junta, bajo la responsabilidad del Socio, figurando en ellas el nombre de éste y el de la persona para quien se solicita, así como su residencia.

—Se recuerda que la persona o personas que **aparentemente** tomen posesión de un palco o platea, **no tienen derecho más que al asiento que ocupan**, pudiendo el resto de la localidad ser utilizada por las que lleguen después; **no debiendo por tanto aquéllas poner inconveniente, ni estas tener reparo en completarla**.

Tal es la práctica seguida en casi todas las Filarmónicas, sin ningún género de reclamaciones, debido a estar constituidas dichas Sociedades por un núcleo de personas distinguidas y de esmeradísima educación.

Oficinas de la Sociedad.—Calle de Estébanes, 3, pral. izqda.

**SOCIEDAD
FILARMÓNICA
DE
ZARAGOZA** 1921-22

AÑO XVII 1921-22

4.ª Y 5.ª SESIONES MUSICALES

242 Y 245 DE LA SOCIEDAD

los días LUNES, 19 y MARTES, 20 de Diciembre de 1921

EN EL

TEATRO PRINCIPAL

a las CINCO y MEDIA en punto de la tarde

con el concurso de

ALFRED CORTOT
(PIANO)

PRIMER CONCIERTO

Lunes 19 Diciembre 1921.

PROGRAMA

PRIMERA PARTE

- 1.º Concierto de Cámara VIVALDI.
a) Preludio b) Siciliana c) Allegro
- 2.º Andante Spianato y Polonesa CHOPÍN.

SEGUNDA PARTE

- 24 Preludios CHOPÍN

TERCERA PARTE

- 1.º Estudio en forma de Vals SAINT-SAENS
- 2.º Bourrée para la mano izquierda sola » »
- 3.º Litania SCHUBERT.
- 4.º Seguidillas ALBENIZ.
- 5.º Rapsodia húngara, núm. 2 LISZT.

DESCANSOS DE VEINTE MINUTOS

Para mejor comprensión, léanse las notas explicativas
que se repartirán aparte.

NOTA.—Prohibida la entrada en TODAS LAS LOCALIDADES DEL
TEATRO (incluso palcos y plateas) durante la ejecución de las obras musica-
les, pudiendo efectuarse tan sólo aprovechando los pequeños descansos o
intermedios entre los diversos tiempos de éstas.

Se suplica MUY ENCARECIDAMENTE el más ABSOLUTO SILEN-
CIO, durante las sesiones musicales, evitando toda conversación o acto que,
perturbándolo, pueda molestar a los demás concurrentes.

SEGUNDO CONCIERTO

Martes 20 Diciembre 1921.

PROGRAMA

PRIMERA PARTE

- 1.º Preludio Coral y Fuga C. FRANCK.
- 2.º 12 Estudios CHOPÍN.
Estudios op. 10. núms. 3 Mi mayor. Lento
ma non troppo. 5 Sol bemol mayor. Vivace.
6 Mi bemol mayor. Andante. 7 Do mayor.
Vivace. 10 La bemol mayor. Vivace assai.
12 Do menor. Allegro con fuoco.
Estudios op. 25 núms. 2 Fa menor. Presto. 3
Fa mayor. Allegro. 4 La menor. Agitato. 5
Mi menor. Vivace. 9 Sol bemol mayor. Alle-
gro vivace. 11 La menor. Lento, Allegro con
brío.

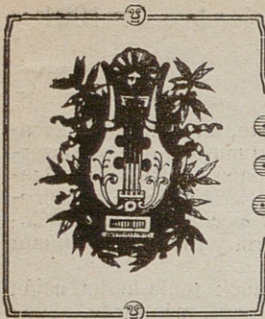
SEGUNDA PARTE

- Primer libro de Preludios. DEBUSSY.

TERCERA PARTE

- Carnaval, op. 9. SCHUMAN.
(Pequeñas escenas sobre cuatro notas)
Preámbulo. Pierrot. Arlequín. Vals noble. Eu-
sebius. Florestán. Coqueta. Réplica. Esfin-
ges. Mariposas. Letras que bailan. Chiarina.
Chopín. Estrella. Reconocimiento. Pantalón
y Colombina Vals aleman. Paganini. Decla-
ración. Paseo. Pausa. Marcha de la Cofra-
día de David contra los Filisteos.

(Piano PLEYEL enviado expresamente)

LA FILARMÓNICA

DE ZARAGOZA

Notas a los programas de ALFRED CORTOT

PRIMER CONCIERTO

Lunes, 19 de Diciembre de 1921

ANTONIO VIVALDI. — Concierto de Cámara.

Bien porque la, en otro tiempo, Biblioteca Imperial de Berlín, estuviera en posesión del original de este concierto y porque se hubiese dejado a los numerosos transcritores germánicos confrontar su origen y autenticidad, éstos no han dudado en hacerlo aparecer como perteneciente a Friedmann Bach o a Juan Sebastián Bach.

La versión de esta obra que hoy se ejecuta está en todo conforme al texto de Vivaldi para instrumentos de arco y no es más que en la disposición de los registros, más en conformidad con los recursos del piano, donde reside la sola libertad tomada por el adaptador.

CHOPIN. — 24 preludios.

Aunque parezca temerario añadir un comentario al pensamiento musical de la obra maestra de Chopin, ALFRED CORTOT cree no excederse en su labor de intérprete, permitiéndose evocar, tal como él las siente, las imágenes románticas, ardientes, poéticas o angustiosas, que le sugieren estas páginas, únicas en la historia de la música.

1. Agitado, en *do mayor*.—Esperando febril a su amada.
2. Lento, en *la menor*.—Meditación dolorosa; el mar desierto, a lo lejos.
3. Vivace, en *sol mayor*.—El canto del arroyo.
4. Largo, en *mi menor*.—Sobre una tumba.
5. Allegro molto, en *re mayor*.—El árbol lleno de encantos.
6. Lento assai, en *si menor*.—La nostalgia del país.
7. Andantino, en *la mayor*.—Recuerdos deliciosos flotan como un perfume en la memoria.
8. Molto agitato, en *fa mayor*.—Nieva, el viento gime, la tempestad ruge; pero es más terrible la tormenta que se desarrolla en mi pobre corazón.
9. Largo, en *mi mayor*.—Finis poloniae.
10. Allegro molto, en *do sostenido menor*.—Cohetes que caen.
11. Vivace, en *si mayor*.—Deseo de jovencita.
12. Presto, en *sol sostenido menor*.—Cabalgata en la noche.
13. Lento, en *fa sostenido mayor*.—En suelo extranjero, una noche estrellada pensando en la amante lejana.
14. Allegro, en *mi bemol mayor*.—Mar tempestuosa.
15. Sostenuto, en *re bemol mayor*. Pero la muerte espera ahí en la sombra.
16. Presto con fuoco, en *si bemol menor*.—La carrera hacia el abismo.
17. Allegretto, en *la bemol mayor*.—Ella me ha dicho... Te amo.
18. Allegretto molto, en *fa menor*.—Imprecaciones.
19. Vivace, en *mi bemol mayor*.—¡Alas, alas para huir hacia tí, mi bien amada!
20. Largo, en *do menor*.—Funerales.
21. Cantabile, en *si bemol mayor*.—Regreso solitario al lugar de nuestras confesiones.
22. Molto agitato, en *sol menor*.—Rebelión.
23. Moderato, en *fa mayor*.—Nayades jugando.
24. Allegro appassionato, en *re menor*.—Sangre, voluptuosidad, muerte.

CESAR FRANCK. — Preludio, Coral y Fuga.

Vincent d' Indy, en su estudio sobre César Franck, dice que éste, en vista de la escasez de obras serias, para piano, producidas durante el movimiento musical que se observó en Francia, al terminar la guerra de 1870, emprendió una campaña contra las tendencias excesivamente sinfónicas, y consagró cerca de tres años, del 1884 al 1887, a la producción de obras de piano solo o con orquesta. A esta época pertenecen el Preludio Coral y Fuga, los Djinns, las Variaciones Sinfónicas, el Preludio, Aria y Final, y la Sonata para piano y violín.

Analizando el Preludio Coral y Fuga, señala d' Indy, que Franck tenía la intención de escribir, sencillamente, un preludio y Fuga, al estilo de Bach; pero, más tarde, pensó en unir a estas dos piezas musicales, un Coral, cuyo espíritu melódico presidiese en toda la composición.

D' Indy, describe del siguiente modo los elementos del Coral:

«Una soberbia frase expresiva presagia y prepara el futuro motivo de la Fuga y el Coral, propiamente dicho, en el que las tres palabras, que pudiéramos llamar protéticas, se desarrollan en diseños sonoros, dentro de un ambiente religioso, solemne y majestuoso.

No cabe, en efecto, desconocer, en esta obra de arte admirable (noble profesión de fé de un artista en morado de su austero ideal), la conmovedora expresión de los sentimientos de un alma cristiana, exaltada por el amor a su Dios, ni dejar de sentir, el doloroso eco de las aspiraciones y de los deseos humanos hacia su más allá, misterioso y consolador.

CHOPIN. — 12 estudios: op. 10 y 25.

Los 24 estudios de Chopin, editados a intervalos bastante considerables y con número de obras diferentes, en libros de 12 estudios, están dedicados, el primero, a Franz Listz, y a la Condesa de Angoult, el segundo. En realidad han sido escritas en la misma época con excepción de dos o tres estudios del segundo cuaderno, compuestos en 1836. Al mismo tiempo que abrían nuevos horizontes a la pianística, permitían a Chopin expresar su genio musical, con una novedad, una fantasía y una elocuencia, verdaderamente sorprendentes.

DEBUSSY. — Primer libro de Preludios. — (Publicados en 1910).

Las notas siguientes, consagradas a los 12 Preludios del Primer Libro, están extraídas de un estudio sobre la música de piano de Cl. Debussy, por Alfred Cortot y publicadas en el «REVUE MUSICALE».

7. *La que ha visto el viento de oeste*; a través de la claridad lívida del alba o en las sombras de la noche, la terrible visión del huracán que se une a los rugidos del mar tempestuoso, pareciendo oírse los gritos de agonía de las olas.

8. *La niña de los cabellos de lino*; una parafrasis de la canción escocesa de Leconte de Lis, que habla del encanto y la dulzura de la enamorada ausente, sentada entre los brezos en flor.

9. *La serenata interrumpida*; fantasía nocturna y maliciosa, a lo Goya que traduce, la pasión tímida. Sus cantos amorosos al pie de la ventana cerrada y los alegres rumores de una estudiantina que pasa por una calle vecina, con un ritmo de guitarras, nervioso y agitado que se encuentra ya en Iberia.

10. *La Catedral hundida*; una leyenda de Bretaña, cuenta que en las claras mañanas en que el mar está transparente, la Catedral de Ys, que duerme bajo sus hondas el sueño maldito, surge algunas veces, lentamente, del fondo del océano, a través de las edades, oyéndose el sonido de la campanas y de los cantos de los sacerdotes. La visión desaparece en el fondo del mar indolente.

11. *La Danza de Puck*; capricho, móvil, irónico, voluptuoso, el sutil genio shakeperiano vuela, huye, vuelve, juega, se burla de una pareja amorosa, desapareciendo rápidamente.

12. *Minstrels*; evocación humorística y genial del ambiente de los music-halls. Payasos ingleses evolucionan flemáticamente en la escena, en tanto que los ecos de una música sensual surgieren el encanto de los lugares de placer.

SOCIEDAD FILARMÓNICA DE BURGOS

AÑO XII :: 1921 - 1922

ALFRED CORTOT

(Piano)

CONCIERTO N.º 79

16 DE DICIEMBRE DE 1921

EN EL TEATRO PRINCIPAL

A LAS SEIS Y MEDIA DE LA TARDE

Alfred Cortot

Nació en Suiza de padres franceses, el año 1877.

En el Conservatorio de París hizo sus estudios, recibiendo primero las enseñanzas de Decombes (uno de los últimos discípulos de Chopin) y después las de Diemer, logrando en 1896 el primer premio por unanimidad.

Después de darse á conocer en los Conciertos Colonne y Lamoureux, pasó á Bayreuth como repetidor y maestro de coros. Mas tarde dirigió en París, por encargo de la viuda de Wagner, las primeras representaciones de "Tristán é Iseo" y "El Ocaso de los Dioses", quedando así consagrado como director de orquesta: porque Cortot es, además de pianista extraordinario, músico eminente.

Desde hace varios años es profesor del Conservatorio de París y Caballero de la Legión de Honor.

Como pianista ha recorrido varias veces Europa y América alcanzando siempre éxitos correspondientes á sus facultades excelsas; facultades que le hacen figurar en primera línea entre los pianistas de la actualidad.

En los centros musicales de España es conocidísimo Cortot por haber actuado en ellos repetidas veces antes de la guerra. A Burgos llega por primera vez.

Sea bienvenido el insigne artista.

PROGRAMA ⁽¹⁾

PRIMERA PARTE

- Concierto de Cámara, de Vivaldi. FR. BACH
Preludio — Aria — Final.
Andante spianato y Polonesa CHOPIN

SEGUNDA PARTE

- Carnaval (op. 9). SCHUMANN.
Preludio — Pierrot-Arlequin. — Vals noble.
— Eusebius — Florestán — Coqueta. — Ré-
plica. — Esfinges. — Mariposas — Letras
danzantes: asch-scha. — Chiarina. — Cho-
pin. — Estrella. — Reconocimiento. — Pan-
talón y Colombina. — Vals alemán. — Paga-
nini. — Declaración. — Paseo. — Pausa. —
Marcha de los Davidsbündler contra los
filisteos.

(Esta obra se ejecuta sin interrupción.)

TERCERA PARTE

- Estudio en forma de vals SAINT-SAENS
Bourrée (para la mano izquierda sola). IDEM
La Cathédrale engloutie DEBUSSY
Seguidillas ALBÉNIZ
Rapsodia húngara en do (n.º 2) LISZT

Piano PLEYEL, de la Filarmónica

Descansos de 15 minutos

(1) Por no haberse recibido hasta última hora la siguiente lista de obras, no ha habido tiempo de redactar é imprimir las notas correspondientes. De estas obras, las de la primera parte y la Bourrée de la tercera figuran en nuestros programas por primera vez.

BUREAU INTERNATIONAL DE CONCERTS C.Kiesgen et E.-C.Delaet
Télégr. Cledele-Paris 47, Rue Blanche Tél. Trudaine 20-62

SALLE DES AGRICULTEURS, 8, Rue d'Athènes

Deux Récitals

Vendredi 3 Mars et Mercredi 8 Mars 1922

à 9 heures du soir

Marcel CIAMPI

PRIX DES PLACES :

Fauteuils réservés, 20 fr. ; Fauteuils 1re série, 15 fr. ; 2e série, 10 fr. ;
Balcon 1er rang 8 fr. ; autres rangs, 5 fr.

BILLETS EN VENTE :

A la SALLE DES AGRICULTEURS 8, Rue d'Athènes; chez DURAND
et Cie, 4, Place de la Madeleine ; au BUREAU MUSICAL, 29, Rue
Tronchet et au BUREAU INTERNATIONAL de CONCERTS, 47, Rue
Blanche, tél. Trudaine 20-62.

Premier Récital
Vendredi 3 Mars 1922

à 9 heures du Soir

1. **Toccata et Fugue** J. S. BACH
en ré mineur.

2. **Kreisleriana** op. 16 SCHUMANN
(Les Huit pièces, se jouent sans interruption).

3. **Les Quatre Ballades.** CHOPIN

4. **XIIe Rhapsodie.** LISZT

PIANO PLEYEL

Deuxième Récital
Mercredi 8 Mars 1922

à 9 heures du Soir

1. **Prelude et Fugue** MENDELSSOHN
en mi mineur.

32 Variations BEETHOVEN

2. **Sonate en si mineur** LISZT
(dédiée à SCHUMANN).
Introduction - Allegro energico.
Grandioso et Cantando.
Recitativo - Andante sostenuto.
Allegro (fugato) - Stretta - Epilogue.
(Cette Sonate se joue sans interruption)

3. **Poème des Montagnes** op. 15 VINCENT D'INDY
Harmonie
1. Le Chant des Bruyères.
Le Chant des Bruyères - Brouillard -
Weber - La Bien aimée - Lointain.
2. Danses rythmiques.
Danses - Valses grotesques -
La Bien-aimée - Danses.
3. Plein air.
Promenades - Hêtres et pins -
La Bien-aimée - Calme -
Coup de vent - A deux - Amour.
Harmonie souvenir ?

4. **Sonatine.** RAVEL
Modéré - Menuet - Final.

Cordoba ALBENIZ

Deux Études MARCEL CIAMPI
sol majeur
si mineur

PIANO PLEYEL

Centre Badaloní

Diumenge dia 28 a les 5 de la tarda

RECITAL

Margarida Chala

Pianista

Deixeble del mestre J. Canals

MARGARIDA CHALA

Pianista

Guanyadora per oposicions de la pensió
del Excm. Ajuntament de Barcelona.
en l'Escola Municipal de Música

PROGRAMA

I Part

Suite V en mi majeur.	} HAENDEL
Prelude, air varié	
Presto de la Sonata op. 10 n.º 3.	BEETHOVEN

II Part

Prelude.	} CHOPIN
Scherzo op. 20	
Nocturne op. 15 n.º 2	
Valse	

III Part

Iberia Evocación	} ALBENIZ
El Puerto	
Sur les ailes du Rêve	MENDELSON-LISZT
Etude (La Campanelle)	LISZT

PRECIOS

LOCALIDADES

Palcos con seis entradas	30 ptas.
Butacas de platea, con entrada.	5 »
» de » laterales, con entrada	3 »
» de galería 1.ª fila, con entrada	5 »
» de » 2.ª, 3.ª y 4.ª fila con entrada	2 »

EL TIMBRE A CARGO DEL PÚBLICO

DESPACHO DE LOCALIDADES

SIN AUMENTO DE PRECIO

Almacén de Música — Unión Musical Española (antes casa Dotesio), Puerta del Angel, 1 y 3.—En el Almacén de Pianos "CUSSÓ SFHA" Canuda, 31. — El día del Concierto, en la taquilla de la "Sala Mozart".

PIANOS, ARMONIUMS Y AUTOPIANOS

"CUSSÓ SFHA" verament d'art

EXPOSICIÓ PERMANENT ♦ Canuda, 31, baixos

SOSS. DE LÓPEZ ROBERT Y C.ª

SALA MOZART

Tournée CASES

CANUDA, 31

□ □ □

UNICO RECITAL

= DE PIANO =

por

Guillermo Cases

Viernes 24 de Mayo 1918

A las 6 de la tarde

PIANO GRAN COLA

"CUSSÓ SFHA"

PROGRAMA

SONATA Y MINUETO. SCARLATTI
 PASTORAL. MOZART
 GRAN SONATA «L'AUORE».

Allegro con brío.

Introduzione - Molto adagio.

Rondo - Allegretto ben moderato. BEETHOVEN

BALADA en sol menor.
 VALS BRILLANTE.
 ETUDE.
 BERCEUSE.
 POLONESA «TRIUNFANTE».

} CHOPIN

SAINT FRANÇOIS DE PAUL

MARCHANT SUR LES FLOTS. . . LISZT

SEVILLA. ALBÉNIZ

LA FILEUSE. MENDELSSOHN

RAPSODIE HONGROISE n.º XII. . . LISZT

Guillermo Cases

Este eminente pianista valenciano cuenta 18 años de edad.

Desde muy niño sus aptitudes para la música le decidieron a estudiar el piano y no había cumplido los 6 años, cuando S. A. R. la Infanta D.ª Isabel le mandó llamar a su Palacio y después de oír de labios del gran artista Sauer, que bien dirigidas esas disposiciones que mostraba ante él, Guillermo Cases, podría llegar a ser una gloria para su Patria, la Infanta consiguió de los Reyes que le escuchasen. La augusta Soberana, protegió a Cases y éste fué a estudiar al extranjero. Transcurridos algunos años, Guillermo Cases, ganaba el primer premio en el Conservatorio de Berlín.

Más tarde hizo una tournée por Alemania, Inglaterra y Francia. Es el artista que más conciertos ha dado esta temporada en Madrid.

Contratado ventajosamente, marcha a América, siendo estos conciertos de despedida.

En Barcelona tenía un interés extraordinario en dar tres o cuatro recitales, pero su próxima fecha de embarque se lo impide, por esta razón sólo dará uno.

Antes de embarcar para su tournée, le será concedida por S. M. el Rey la Cruz de Alfonso XII a este ilustre pianista.

SALÓ DE MÚSICA

T. SOBREQUÈS

Rambla de la Llibertat, 12.—Girona

CONCERTS INTIMS

XXXI DE LA SERIE

E X E C U T A N T
FRANCESC CASELLAS
P I A N I S T A

Invitació a

XXX DE SETEMBRE DE MCMXX

T. SOBREQUÈS

SALÓ DE MÚSICA

PIANOS I AUTOCLAVEOLES CUSSÓ SFHA.—ROTILLOS

Secció d'objectes d'art per a regal

Reproduccions selectes d'obres d'art clàssic i modern de la casa Renart & Cia. i Anderson, de Roma.—Art decoratiu.—Pintura i escultura.

Reproduccions.—Gravat i postals.—Imatges

Exposició i venda.—Saló per a exposicions i audicions

Rambla Llibertat, 12.—Girona

Masó, imp.

PROGRAMA

I PART

Sonata en fa *Beethoven*

- a) Allegro
- b) Allegretto
- c) Presto

Humoreske. *Rachmaninoff*

II PART

Excursió-Suite. *Casellas*

- a) Sant Pol
- b) En marxa
- c) Matinejant
- d) Serrania
- e) L'ermita
- f) La tornada

PIANO: CUSSÓ SFHA

PIANOS

Steinway

EXCLUSIVOS AGENTES
CASA BEINES

BMÉ MITRE 1032
BUENOS AIRES

*Imp. Escoffier, Caracciolo y Cia.
Rivadavia 1265 :: Buenos Aires*

**ASOCIACION
WAGNERIANA
DE BUENOS AIRES**

Recital de Piano

por la señora

María Carreras

El día MARTES 11 DE MAYO, a las 21.15

(9.15 de la noche)

en el Salón "La Argentina" Rod. Peña 361

Año 1920

PROGRAMA

CORAL (Regocijáos, queridos cristianos)..... Bach-Busoni

BAGATELLEN, op. 126 Beethoven

Andante con moto.

Allegro.

Andante cantabile e grazioso.

Presto.

Quasi allegretto.

Presto.—Andante cantabile e con moto.

SONATA, op. 31 n.º 2..... Beethoven

Largo - Allegro.

Adagio.

Allegretto.

ELEGIE.....	Rachmaninoff
SCHERZO.....	Mendelssohn
MELODIA.....	Gluck-Sgambati
DANZA NEGRA.....	Cyril Scott
POLONESA en Mi mayor.....	Liszt

Piano STEINWAY

(De la casa OTTO BEINES e HIJO)

Los conciertos de la señora ADÉE LEANDER FLODIN, se
efectuarán el lunes 17 y miércoles 26 del corriente mes.

ACADEMIA ARDEVOL

INSTITUTO MUSICAL

Fundado en 1917

Calle de Fernando, 34, 1º-2ª

* * *

SOLFEO : TEORÍA : ARMONIA

CONTRAPUNTO : FUGA : COMPOSICIÓN

INSTRUMENTACIÓN : ESTÉTICA : CRÍTICA

HISTORIA DE LA MÚSICA : CANTO

PIANO : VIOLÍN : VIOLA : VIOLONCELLO

ARPA : ARMONIUM : GUITARRA

MÚSICA DE CÁMERA : CONJUNTO VOCAL

CONJUNTO INSTRUMENTAL

ACOMPañAMIENTO : PEDAGOGÍA

* * *

Inscripción y matrículas : de 6 a 8 tarde

Imp. de la Lib. Relig., Avilés, 20

SALA MOZART

Canuda, 31

CURSO 1919 - 1920

20.º CONCIERTO

RECITAL DE PIANO

CARMEN CRESPI

Domingo, 21 de Marzo
a las once de la mañana

ACADEMIA ARDÉVOL

INSTITUTO MUSICAL

Curso 1919-1920

Próximas Audiciones

21.º Concierto

Concierto con orquesta de cuerda.

Concerto Grosso. HANDEL

Concierto en Re Mayor BACH

Obras de Lully, Ardévol y Haydn.

Pianistas: **Célia Barbará y Alicia Tornero.**

22.º Concierto

Recital de Piano: **Mercedes Llonch.**

Sonata, Schubert. **Fantasia**, Schumann y obras de Chabrier.

Max-Reger. Borodine. Glazounow. Rimsky-Korsakoff y

Rachmaninow.

23.º Concierto

Audición por alumnos.

PROGRAMA

PRIMERA PARTE

Fuga MARPURG

Sonata WEBER

- a) Moderato.
- b) Menuetto presto Vivace ed Energico.
- c) Andante (quasi allegretto.) consolante.
- d) Prestissimo (Tarantella)

SEGUNDA PARTE

Carnaval de Viena SCHUMANN

- a) Allegro.
- b) Romanza.
- c) Scherzino.
- d) Intermezzo.
- e) Final

TERCERA PARTE

Reigen MAX Reger

Pastoral GLAZOUNOW

Canción de Cuna F. ARDÉVOL

Causerie DVORÁK

Bacanal »

Piano **S. F. H. A.**